

На основу члана 119 став 1. тачка 2. Закона о основама система образовања и васпитања (Службени Гласник РС бр.88/17, 27/18-др.закон,10/19 и 6/2020), а у складу са одредбама члана 50 истог Закона, Управни одбор Предшколске установе “Пчелица” Сремска Митровица, на предлог стручног актива за развојно планирање установе, дана _____, доноси

РАЗВОЈНИ ПЛАН

Предшколска установа

“Пчелица”

Развојни план је стратешки план развоја установе и доносимо га на период од 5 (пет) година.

Сремска Митровица, децембар 2020.године

ЛИЧНА КАРТА

Почетак рада наше установе везује се за 1944.годину, када су формирана три вртића у разним деловима града за збрињавање деце која су урату остала без оба родитеља.Збринуто је 100 деце.Организована је кухиња, васпитни и лекарски надзор.Рад је организован од стране АФЖ-а, добровољним учешћем мајки.1945.године долази до уједињења свих вртића и установа добија назив ПРВО ДЕЧЈЕ ГРАДСКО ОБДАНИШТЕ.Финансира га градски одбор-одсек за социјално старање.У установи тада борави око 150-ро деце.

1952. године долази до реорганизације, формира се Управни одбор, доноси се Закон о самосталном финансирању и установа добија назив ДЕЧЈИ ВРТИЋ - ПЧЕЛИЦА.

У предшколској установи "Пчелица" сада се равноправно одвија васпитно-образовна, превентивно-здравствена и социјална функција кроз организовање целодневног и полудневног борава деце.

Циљеви предшколског васпитања и образовања су подршка: целовитом развоју и добробити детета предшколског узраста, пружањем услова и подстицаја да развија своје капацитете, проширује искуства и изграђује сазнања о себи, другим људима и свету; васпитној функцији породице;даљем васпитању и образовању и укључивању у друштвену заједницу;развијању потенцијала детета као претпоставке за даљи развој друштва и његов напредак.

Целодневни боравак организује се у трајању од 11 сати односно, од 5 и 30 часова до 16 и 30 часова.Полудневни боравак се организује као припремни предшколски програм у години пред полазак у школу у трајању од 4 сата. Како би изашли у сусрет потребама породицама, у неким групама полудневног борава бораве и млађа деца а рад је прилагођен условима мешовитих група.

У радној 2020/2021.години васпитно-образовни рад у предшколској установи "Пчелица" одвија се у 9 грађевинских објеката наменски грађених и у 20 простора у сеоским срединама. Седиште установе је вртић „Звездица“ који је почео са радом септембра 2008. године. У њему се налазе просторије управе вртића као и секретаријат и рачуноводство.

Анализом резултата уписа и квалитета борава деце у вртићима, приликом израде претходног развојног плана, дошли смо до приоритне потребе за доградњом и адаптацијом вртића „Чуперак“ у Лаћарку. У оквиру области Ресурси, у складу са тада важећим стандардима квалитета рада установе, поставили смо два циља. Први се односио на проширивање просторних капацитета вртића „Чуперак“, доградњом, за децу са територије приградског насеља Лаћарак. Током наредних пет година били смо у процесу изналажења финансијских средстава као и рада на пројектној документацији за његову реализацију до краја 2020.године.Током радне 2018/19.године завршене су све активности на прикупљању потребне пројектне документације и дозвола а током априла месеца, Градоначелник Сремске Митровице, Владимир Санадер је у Министарству просвете, науке и технолошког развоја потписао Споразум о заједничком учешћу у пројекту реконструкције и доградње вртића у Лаћарку. Радови су почели одмах

након потписивања споразума. У планираном року, до краја 2020.године радови на вртићу су завршени. На овај начин, вртић „Чуперак“ може да похађа 140 деце више него пре реконструкције.

Поред доградње извршена је и комплетна адаптација старог вртића. Радови на адаптацији су почели током радне 2016/17.године а завршени крајем 2020. У радној 2016/17. реализовали смо следеће активности: окречени су сви унутрашњи простори вртића, офарбани су сви радијатори, постављени су нови држачи за сапуне и убрусе и замењена огледала у свим дечјим купатилима, постављени су нови гадеробни ормарићи за сву децу, уграђени су нови плакари за одлагање дидактичког материјала и играчака које се тренутно не користе као и за одлагање постељине у ходнику вртића, постављене су заштитне облоге на улазима у дечја купатила, купљени су теписи за пет радних соба, замењене су дотрајале и поправљене електричне инсталације, купљен је и уграђен аспиратор у кухињи.

У складу са планираном променом, створени су бољи и безбеднији услови за боравак деце у складу са техничким стандардима квалитета.

Прешколска установа „Пчелица“ располаже са 9 грађевинских објеката који су наменски грађени за боравак деце (7 у градској и 2 у приградској средини) и 20 радних простора у сеоској средини.

Преглед наменских грађевинских објеката по врстама, броју, капацитету, површини.

Табела 1 – Наменски грађевински објекти

р.б.	Назив објекта	Број објек.	Број група	Број деце	Површина објекта у м ²	Адреса објекта
1	Маслачак	1	19	447	2577.4	Бул.Константина Великог 10,Ср.М.
2	Бубамара	1	9	276	888.31	Ј.Удицког бб,СМ
3	Цврчак	1	6	115	929.4	Ј.Удицког бб,СМ
4	Лане	1	6	152	368.02	Д.Вељановића бб, ММ
5	Маја	1	5	142	746.08	Деканске баште, СМ
6	Лептирић	1	6	183	399	У.Стојшића бб, ММ
7	Чуперак	1	9	208	1050.3	Школска бб.Лаћарак
8	Ђурђевак	1	4	107	308.38	Фрушкогорска бб, ММ
9	Звездица	1	9	226	1417	М.Перичин Камењар 16,СМ
УКУПНО		9	73	1856		

Табела 2 – Радни простори у селима

Р.Б.	Село	Адреса	Број група	Број деце
1.	Кузмин	Н.Радочића 15	1	17
2.	Мартинци	Железничка 2	1	19
3.	Босут	Савска 11	1	6
4.	Сремска Рача	10.марта 3	1	14
5.	Шашинци	Змај Јовина 5	1	13
6.	Лежимир	Задружна 33	1	11
7.	Равње	М.Тита 5	1	14
8.	Раденковић	Борачка 97	1	11
9.	Салаш Ноћајски	С.Чупића 108	1	13
10.	Чалма	Победа 5	1	14
11.	Манђелос	Пинкијева бб	1	10
12.	Засавица 2	А.Марковића 133	1	5
13.	Јарак	Школска 13	1	18
14.	Велики Радинци	Румска 6	1	10
15.	Бешеново	Д.Никшић бб	1	10
16.	Засавица 1	П.Дапчевића 95	1	8
17.	Ноћај	Р.Богдановића 21	1	19
18.	Дивош	Пинкијева 62	1	12
19.	Шуљам	Школска бб	1	12
20.	Гргуревци	М.Тита 58	1	5
Укупно			20	241

Анализа извештаја Уписне комисије

На основу анализе извештаја уписне комисије у последњих 5 година установљено је да су капацитети установе неодговарајући и недовољни те да не могу бити обухваћена сва деца заинтересована за упис у нашу установу тако да имамо листе чекања.

У последњих неколико година порасла је заинтересованост родитеља за смештајем деце у вртић на целодневни боравак.

Након уписа и формирања васпитнообразовних група установили смо велику листу чекања. Да би смањили листе чекања након формирања група по нормативима прописаним у „Закону о предшколском васпитању и образовању РС“ тражимо сваке године сагласност од Градске управе за образовање на основу „Правилника о критеријумима за утврђивање мањег, односно већег броја деце од броја који се уписује у васпитну групу“ те смо на основу њихове одлуке допуњавали васпитно образовне групе и повећавали број за 20%.

На састанцима уписне комисије након подношења извештаја и анализе формираних група сваке године доносимо одлуку да тамо где имамо капацитета, могућности и услова направимо и мешовите групе ради повећања обухвата деце предшколским васпитањем и образовањем и смањимо листе чекања, тако да смо по селима формирали групе за децу од 4 године до поласка у школу као и у групама у граду где смо имали места.

Приликом уписа и пријема деце придржавали смо се „Правилника о ближим условима за утврђивање приоритета за упис деце у предшколску установу“.

И поред свега наведеног листа чекања се из године у годину повећава из чега произилази потреба за проширењем капацитета установе и изградње нових објеката.

Школска година	Сремска Митровица	Лаћарак	Мачванска Митровица	Укупно
2016/2017	55	34	7	96
2017/2018	57	26	15	98
2018/2019	113	28	15	156
2019/2020	102	30	19	151
2020/2021	129	63	21	213

Из табеле се види тенденција раста листе чекања у градским и приградским објектима по годинама од 2016 године до 2020.

СПЕЦИФИЧНОСТИ УСТАНОВЕ

У анализи стања у ПУ“Пчелица“ кориштени су следћи извори:

- Извештаји о реализацији циљева и задатака из претходна три Развојна плана;
- Извештаји о самовредновању рада установе за период децембар 2015. – новембар 2020.;
- Годишњи извештаји о раду Предшколске установе у претходних пет година;
- Самовредновање свих области квалитета рада установе од стране чланова Савета родитеља, представника Локалне самоуправе и запослених у васпитно-образовном раду, реализовано у новембру 2020.
- Извештај о спољашњем вредновању квалитета рада ПУ, које је реализовано 28.5.2018.
- Усмене препоруке просветних саветника МПНТР РС након истраживања с циљем снимања почетног и завршног стања у свим областима квалитета рада ПУ које је реализовано у фебруару 2020.

Стручни кадар

На свим васпитним групама раде васпитачи и медицинске сестре а у развојној групи дефектолог и васпитач. Установа има стручни тим који чине : психолог, педагог, логопед и сарадник за физичко васпитање. Сарадници у установи су: социјални радник, медицинске сестре на превентиви, нутрициониста и библиотекар. Установа има и лице задужено за безбедност и здравље на раду. С циљем унапређивања области квалитета Васпитно-образовни рад, у претходном петогодишњем периоду смо се бавили упознавањем и увођењем пројектног приступа у ову област рада. У Развојном плану смо поставили следећи:

РАЗВОЈНИ ЦИЉ 1:Унапређивати во рад кроз увођење пројектног планирања васпитно-образовног рада.

Током радне 2016/17.реализовали смо следеће задатке:

- 1.На састанцима Актива узрасних група педагог је реализовала радионице са васпитачима с циљем стицања знања о основама пројектног планирања кроз упоређивање и уз истицање различитости и предности овог начина планирања, са осталим моделима и начинима планирања и програмирања во рада.
2. 17 запослених у ПУ је похађало семинар „Пројектно планирање“ и стечена знања примењују у раду са децом.
- 3.На састанцима Актива узрасних група су приказани примери добре праксе и искуства васпитача у реализацији пројеката у групи или вртићу.

Током радне 2017/18.реализовали смо следеће задатке:

1. 5 запослених у ПУ је похађало семинар „Пројектно планирање“ и стечена знања примењују у раду са децом.

2. На састанцима Актива узрасних група су приказани примери добре праксе и искуства васпитача у реализацији пројеката у групи или вртићу.

3. У току године су васпитачи из 2 васпитне групе: Сандра Јевремовић и Зорица Бодловић у вртићу Маслачак као и васпитачице Мирјана Митровић и Снежана Недељковић направиле промену и реализују програм во рада примењујући пројектни приступ.

Током радне 2018/19. реализовали смо следеће задатке:

1. 30 запослених у ПУ је похађало семинар „Пројектни приступ учењу у функцији остваривања принципа интегрисаног и кооперативног учења“ и стечена знања примењују у раду са децом. Размена на нивоу групе о реализованим пројектима и темама, 2 месеца након завршене обуке.

Поред овог, запослени у ПУ“Пчелица“ су похађали семинаре: Подстицајно окружење у вртићу као и Развој крритичког мишљења на раном узрасту, на којима су се упознали са техникама које се примењују у во раду и у пројектном приступу као и са значајем подстицајног окружења.

2. На састанцима Актива узрасних група су приказани примери добре праксе и искуства васпитача у реализацији пројеката у групи или вртићу. Презентација примера добре праксе ове године је обухватала теме: инклузија, пројектни приступ, грађење односа и вршњако учење као и примена НТЦ система учења у раду са децом.

Током радне 2019/20. реализовали смо следеће задатке:

1. 90 запослених у ПУ је похађало обуке за реализацију програма Године узлета.

Након завршених обука имали смо интензивну сарадњу са менторком, Живком Комленац у поступку увођења промена и имплементацији програма. Вртић Маслачак је као језгро промене био носилац већине активности али су се промене, хоризонтално преливале и у друге вртиће.

2. На састанцима Актива узрасних група су приказани примери добре праксе и искуства васпитача у реализацији пројеката у групи или вртићу. Презентација примера добре праксе ове године је обухватала теме: инклузија, пројектни приступ, грађење односа и вршњако учење.

Други РАЗВОЈНИ ЦИЉ 2 у истој области квалитета: Даље развијање модела хоризонталног учења с циљем унапређивања во рада, реализован је у складу са планом.

У складу са исказаним образовним потребама запослених у во раду у радној 2017/18., реализовали смо стручну посету ПУ“Јелица Станивуковић Шиља“ у Шиду, сви запослени су реализовали по једну угледну активност у току радне године а на састанцима Актива узрасних група као и на састанцима Тима за подстицање когнитивних и креативних потенцијала деце предшколског узраста су се континуирано презентовали примери добре праксе као видови хоризонталног учења.

У радној 2017/18., сви запослени су реализовали по једну угледну активност у току радне године. Након реализованих активности, анализе и дискусије уз коришћење протокола за праћење, самовредновали су ефекте угледних активности и њихов утицај на развијање компетенција.

11. јуна 2019. године организовали смо студијско путовање у оквиру активности хоризонталног учења, и том приликом смо посетили ПУ „Моје детињство“, вртић „Младост“ у Чачку. Програм посете је чинило упознавање са организацијом средине за учење, увид у документацију, презентовање пројеката реализованих у њиховој установи као и имплементација Нових основа и изазови у раду. Одабрали смо ову установу јер су они већ две године у пилот пројекту имплементације Нових основа програма. Колегинице су нам срдечно и потпуно отворено представиле свој рад, упознале нас са процесом промена и њиховим искуствима и дале нам одговоре на питања која су нам се у овој фази нашег упознавања постављала.

У оквиру хоризонталног учења, васпитачице Слободанка Грчић и Татјана Миливојчевић су на позив колегиница из ПУ“Полетарац“ у Руми, упознале колегинице са темом: „Примена ИК технологија у васпитно-образовном раду“.

У току радне 2019/20. сви запослени су активно учествовали у раду тимова сваког вртића на ком су грађењем заједнице која учи, размењивали знања и искуства у развијању пројеката са децом.

У сарадњи са Удужењем Васпитача Војводине, реализоване се радионице “Вртић као заједница учења” које су реализовале васпитачица, Драгана Ађански и педагог, Љиљана Шарковић а похађале су их колегинице из вртића из Руме заједно са колегиницама из наше установе. Овај вид хоризонталне размене реализован је у сарадњи са Удружењем васпитача Војводине.

Током претходних пет година реализоване су све планиране активности које су допринеле да васпитно-образовни рад постане квалитетнији и да се припремимо за нову програмску концепцију.

Добра организација рада

Организацијом рада у установи руководе директор и помоћник директора. Због великог броја објеката установе у сваком објекту постоји руководицац радне јединице, који брине о организацији рада у објекту као и материјално-техничким условима, несметаној реализацији реалних програма као и учествовању у прославама иманифестацијама и свих заједничких активности на нивоу вртића. Сви запослени у васпитно-образовном раду су чланови Актива и Тимова у установи. Како би омогућили укљученост свих у рад установе, Тимове формирамо тако да су у њима заступљени представници свих вртића као и представници Актива васпитача сеоских група.

Током радне 2016/17. године реализовали смо самовредновање области квалитета Руковођење, организација и обезбеђивање квалитета. У процесу самовредновања учествовало је 27 запослених у ПУ. С обзиром да у функционисање у овој области најбоље увиде имају запослени који се баве координацијом рада тимова и руковођењем у оквиру истих, анкету су попунили чланови тима руководиоца радних јединица, чији чланови су и директор и помоћник директора ПУ (13) као и чланови тима вођа тимова (14).

Анкета је реализована у периоду децембар 2016. – фебруар 2017. године.

Чланови Тима за самовредновање су се сложили да је ова област изузетно **високо** оцењена. Издвојили смо најниже оцењене тврдње и предложили мере за унапређивање, које су биле део Акционог плана за унапређивање у овој области рада ПУ. Најниже оцењене тврдње и мере за унапређивање: 6.2.5./оцена: 3,85/3,50/средња: 3,67

Руководиоци, у складу са својим надлежностима, користе различите начине за мотивисање запослених.

У предлагању начина за мотивисање запослених учествовали су сви чланови тима. Руководиоци су уважили и прихватили све иницијативе. Како би повећали мотивацију запослених за рад руководиоци ће током године и у наредним годинама:

1. организовати одласке у позоришта и биоскопе за запослене у ПУ
2. организовати праћење спортских догађања у граду кроз сарадњу са СПЦ Пинки

3.организовати одласке на Сајам књига за заинтересоване васпитаче, мед.сестре васпитаче и стр,сараднике и сараднике

4.у Програму Васпитно-образовног већа унети измену тако да се на сваком састанку обавезно прикажу и изложе све презентације које су запослени имали у претходном периоду на стручним скуповима изван установе

5.за изузетне резултате руководиоци ће запослене у ПУ наградити слободном даном

6.1.4./оцена:3,78/3,75/средња:3,76

Задужења запослених у установи су равномерно распоређена.

С обзиром да задужења нису равномерно распоређена у свим вртићима, предложено је да сваки тим води евиденцију о задужењима и да се улоге и чланство у тимовима, активима (осим актива узрасних група) као и радним групама, мења на годину дана како би сви запослени били активно и равноправно укључени у све активности у установи.

Самовредновањем области Руковођење, организација и обезбеђивање квалитета високо је вредновано да је у установи обезбеђено несметано одвијање процеса рада, да је дефинисана организациона структура и носиоци одговорности, да су формирани стручни органи, активи и тимови у складу са компетенцијама, да се запослени укључују у процес доношења одлука, да се уважавају одлуке Савета родитеља као и да се директор професионално односи према раду и остварује добру сарадњу са локалном заједницом.

Програм сарадње са породицом

У претходном петогодишњем периоду смо се у оквиру дефинисаних циљева у области Подршка деци и породици, бавили развијањем различитих начина и видова сарадње са породицама деце која похађају вртиће. У складу са постављеним циљем: Јачање родитељских компетенција и очување породице кроз одговорно родитељство путем проширивања постојећих и увођења нових облика саветодавног рада, за родитеље/старатеље деце која похађају Предшколску установу, реализовали смо следеће активности:

Планиране активности	Реализација	Време, место
Родитељ - модел за учење говора малог детета *радионице за родитеље *логопед	На радионицама смо са родитљима имали размену везану за нормалан говорни развој и шта они, као родитељи могу да учине да га подстакну	23.2.2017. Маслачак јаслице 2.3.2017. Цврчак 20.2.2018.,вртић Чуперак, родитељи

		деце млађа јаслене групе 12.3.2019., вртић Маја, родитељи деце млађа јаслене групе
Важност спорта и физичког вежбања на целокупан развој психофизичких способности код деце *трибина *стр. сарадник за физичко васпитање	Трибину смо посветили схватању значаја спорта и физичког вежбања код деце предшколског узраста. Обрадили смо следеће теме: Правилно дисање у току вежбања, Психофизичке припреме за напоре у вежбању, Правилна исхрана деце узраста до 6 година као и превентивно вежбање за здран начин живота	1.2.2016. Маслачак
Група подршке за родитеље који су разведени или који су у поступку развода брака *група подршке *психолог и социјални радник	Групу је похађало 10 родитеља. Обрађене су теме: 1. Функционалне и дисфункционалне породице 2. Животни циклуси кроз пролази породица 3. Најчешћи узроци развода брака 4. Узраст детета, његов интелектуални, социјални и емоционални развој у корелацији са разводом брака родитеља 5. Како умањити негативне последице развода/ најчешће родитељске грешке 6. Регулисање личног контакта између детета и родитеља коме дете није поверено 7. Како превазићи покушаје манипулације родитеља од стране детета 8. Успостављање виђања са породицама порекла родитеља 9. Утроглавање неког трећег члана породице у породичну психодинамику 10. Злостављање у породици	Програм је реализован током марта и априла 2017. године
Адаптација деце	На трибини смо се бавили	Трибине су

приликом поласка у вртић *трибине за родитеље *психолог	уознавањем родитеља са процесом адаптације деце у вртићу с циљем расплашавања родитеља и олакшавања процеса адаптације код деце	реализоване током јуна 2016., 2017., 2018., 2019.
Васпитни стилови родитеља *радионице за родитеље *педагог	На реализованим радионицама смо се бавили упознавањем са васпитним стилима као и препознавањем сопствених доминантних стилова у васпитању деце. Циљ је био препознавање и суочавање са последицама одређених поступака у васпитању деце као и утицање на њихово кориговање кроз стицање знања.	22.2.2017.Ђурђевак 22.3.2017.Чуперак 4.4.2017.Маја 14.3.2018. „Лане“
„Ефикасно дисциплиновање“- приступи и технике *трибина за родитеље	На трибини смо разговарали о непожељним понашањима деце и начинима њиховог превазилажења користећи принципе позитивне дисциплине.	15.3.2018. „Ђурђевак“
Истраживачке активности у функцији припреме деце за школу	Састанку су присуствовали родитељи 2 групе чија деца идуће године полазе у школу. Упознали смо их са пројектом „Врт на тераси“ као и са добитима које ће деца имати од учествовања у њему.	10.10.2018. „Маслачак“
Пружање подршке и оснаживање родитеља деце која имају сметње у развоју *група подршке *дефектолог и социјални радник	Дефектолог и социјални радник су у претходном периоду у оквиру свог редовног рада али и реализације програма Рана интервенција путем састанака са родитељима радиле на пружању подршке и њиховом оснаживању.	Током сваке године у складу са потребама породица
Индивидуални саветодавни рад са родитељима	У складу са проблемима и потребама родитеља/старатеља, сви стручни сарадници и социјални радник су реализовали саветодавни рад.	Током сваке године у складу са потребама родитеља
Трибина за родитеље, НТЦ систем учења,развој укупних способности	На трибини је било присутно око 100 родитеља. Р.Рајовић је говорио о	*16.6.2018., у згради Скупштине Града

детета *трибина за родитеље *др Ранко Рајовић	стимулацији развоја укупних способности на предшколском узрасту.	
Програм „Подршка, не префекција“ фондација Новак Ђоковић	Програм који је реализовао Јован Комленац, психолог подстиче родитеља да прошири своје знање о развоју детета и његовог мозга, вештину управљања стресом, комуникације и конструктивног решавања проблема.	У периоду од 25.10.2019. до 10.03.2020.године реализовано је 10 двосатних радионица у вртићу „Бубамара“. Наставак програма планиран је након окончања пандемије у вртићу „Звездица“
Током пандемије сви сарадници сарадници и сарадници су учествовали у пружању подршке родитељима путем телефона	У складу са својим компетенција а према потребама родитеља	У периоду март-јун 2020. као и након тог периода
Учествовање у развијању програма заједно са васпитачима	Учествовање у развијању програма заједно са васпитачима – постављање текстова као и информативних и едукативних текстова за родитеље и васпитаче на сајт установе	Од марта 2020.

Развијање диверсификованих програма

У претходном петогодишњем периоду бавили смо се развијањем посебних и специјализованих програма у оквиру области квалитета Подршка деци и породици. Активности су биле усмерене на реализацију постављеног циља:Подстицање целовитог развоја деце која бораве у вртићима и пружање подршке за развој посебних склоности и интересовања у складу са психофизичким могућностима кроз развијање специјализованих програма. У складу са интересовањима деце, компетенцијама васпитача као и материјалним ресурсима у сваком вртићу је у претходном петогодишњем периоду реализован по један специјализован програм.

У вртићу „**Маја**“васпитачи и деца су заједно са родитељима и представницима локалне самоуправе, радили на развијању еколошке свести кроз реализацију програма „Моја башта“.Један од циљева је упознавање деце са особеностима природе,упознавање њених закона и учествовање у практичним активностима и радњама са циљем унапређења животног простора, еколигије и живота уопште. Чиста животна средина значи квалитетнији живот за све њене становнике. Разговарали смо о повезаности понашања сваког појединца са оним што се догађа у његовом окружењу,како у насељима,тако и у природи.Деца су чистила земљу од траве и нечистоћа,садили смо бели и црни лук у оквиру јесењих радова.Свакодневно смо га обилазили,заливали и пратили шта се дешава.Васпитачи су донели три младе воћке:вишњу и два лешника,те смо их посадили.У башти је порасла питома нана, деца су упозната са њеним лековитим својствима, мирисом, начином употребе и коришћењем ове биљке. Правили смо чај од нане и чајанке. Изграђивали смо став да треба штедети воду, електричну енергију, храну, рециклирање отпадног материјала.

Пројекат на тему- мој еко вртић презентовала нам је Маја Шегедин, добили смо компостер од ЈКП Комуналије,који смо користили за праћење процеса стварања хумуса,активним учествовањем у реализацији.Научили смо да се од свих отпадака и остатака (воћа,поврћа,сувог лишћа и грања) може направити еколошка земља за нашу башту.Наша Месна заједница нам је поклонила неколико садница зимзеленог дрвећа које смо заливали,и посматрали како расте. У пролећним месецима смо активно учествовали у припреми земљишта, родитељи су доносили саднице цвећа, садили смо парадајз, паприку, окопавали и заливали, плевили, чекајући финални производ-плод.

У вртићима „**Бубамара**“ и „**Звезда**“, васпитачице Маја Бркић и Гордана Павловић су реализовале билингвални програм. Реализација програма је до 2018. године била усмерена на рад са децом у години пред полазак у школу. Од 2018. године васпитачице га реализују у својим васпитним групама у складу са концепцијом програма Године узлета.Усвајање енглеског језика реализује се у свакодневним активностима и током целог дана.Деца брзо и лако памте различите изразе и речи које су праћене конкретним радњама и сликама.. Деца су током реализације овог програма научила како се поздравља при доласку и одласку из вртића.Знају шта се говори када се леже увече у кревет, и када се ујутру устане.Именују све боје, и у свакодневним ситуацијама деца се служе енглеским језиком када је потребно да користе називе боја у међусобној комуникацији.Знају да препознају инструкције везане за здравствено хигијенске навике-умити се, опрати руке,сложити играчке...Умеју да именују на енглеском различите врсте хране као и да траже воде.Знају да се представе и броје до десет.Веома успешно именују делове тела.Препознају инструкције везане за

одређене положаје тела у простору и начине кретања. Кроз различите игре и песме деца су научила називе појединих животиња, називе чланова породице и изражавање осећања на енглеском језику. Сва деца радо учествују у организованим активностима на енглеском језику када се обрађује нова песма и када се нови појмови усвајају кроз различите врсте игара. Усвајање енглеског језика кроз игру у свакодневном животу деце у вртићу показало се као одличан начин учења. Заинтересованост деце се види и по њиховој иницијативи да сазнају значење неких речи које означавају предмете и појаве са којима се свакодневно срећу. Усвајање језика на овај начин деца усвајају знања, развијају осетљивост и љубав према страним језицима и негују мултијезичке ставове.

Поред овог програма у ПУ“Пчелица“ у Ср. Митровици, развијамо и програм: “Усвајање нематерњег језика кроз игру“ по програму Меланије Микеш. Овај програм реализују васпитачице: Весна Поповић у вртићу „Маслачак“ и васпитачица Станка Петровић у вртићу у **Јарку**. Програм се реализије у току дневних активности са децом. Кроз игре и активности васпитачице стварају прилике у којима деца усвајају елементе Енглеског језика на начин на који усвајају матерњи језик. Омиљене активности деце су покретне игре уз музику са певањем и показивањем. Родитељи су упознати са Програмом током радионица у којим су учествовали деца и родитељи и сагласни су са његовом реализацијом.

Тим објекта „**Чуперак**“ се определио за реализацију ликовних активности као специјализовани програм, а у који су се укључили сви васпитачи, медицинске сестре-васпитачи и родитељи. Радионице су се изводиле једном недељно и у њима су учествовала деца свих узрасних група. Циљ наших радионица је развијање интересовања за ликовно изражавање на разне начине, на разним подлогама и уз помоћ разних техника.

Простор за реализацију ликовних радионица смо мењали у зависности од теме и времена (напољу, у гардероби, у радним собама). Радионице смо изводили у временском периоду од 9h до 11h. Теме за ликовне радионице смо бирали посматрајући дечија интересовања и њихове потребе, пратећи актуелне догађаје и на основу нашег тематског планирања. Деца су учествовала у припреми средине за рад, припреми прибора, давала су идеје. Током учешћа у радионицама деца су исказивала своју креативност, способност, помагали су млађима и једни другима, размењивали искуства, дружили се са децом и васпитачима других узрасних група. Деца су научила да поштују млађе, односно старије другове, да исказују своја осећања на креативан начин, да култивишу своје емоције, да исказују своје способности за рад у малим групама. Деца су то све научила кроз игру, дружење и рад у радионицама.

Родитељи су заједно са децом припремали прибор и средства потребна за рад , давали сугестије на основу интересовања деце код куће, укључивали су се у активности.

Промена коју смо остварили у раду је то што су деца из свих група заједно, другачији је простор, мењају се васпитачи, укључени су и родитељи. Кроз ликовне радионице деца су стекла искуство лепе емоције, задовољство својим радом. Ми-васпитачи смо учврстили сарадњу у оквиру тима, продубили сарадњу деце и родитеља, дружење са целим колективом. Родитељи су добили потврду о креативности своје деце и васпитача и учврстили поверење у васпитаче.

Васпитачи вртића „**Ђурђевак**“ су се определили за реализацију програма „Мали истраживачи“. У програм су укључена сва деца која похађају вртић. Због ограничености простора, радну собу у којој је активност реализована, непосредно пред реализацију активности смо прилагођавали теми опремањем материјалима и средствима за рад. До тема смо долазили праћењем и посматрањем интересовања деце, као и праћењем актуелних тема. Деца су укључивана у све нивое реализације овог програма кроз прикупљање материјала (лишће, разни плодови, каменчићи, гранчице...), намештањем простора, организација и селекција материјала, непосредно учешће у активностима и даљој употреби добијених производа. У реализацији специјализованог програма „Мали истраживачи“ родитељи су учествовали у опремању простора средствима и материјалима (лупе, посуде разне запремине, величине облика, фарбе, воће, поврће, разни украсни материјали) као и у излагању добијених производа. Родитељи су имали могућност да се активно укључе у реализацију овог програма и рад са својом децом. Кроз реализацију и учешће у специјализованом програму деца су практичном употребом и радом оспособљена за употребу разних материјала и средстава, учествовала су у конзервирању воћа и поврћа на традиционалан начин, као и савладавање техника бојења разним природним и вештачким материјалима, кроз разне огледе деца су се упознала са агрегатним стањима разних врста течности, са временским променама, природним појавама а кроз истаживање биљног и животињског света са њиховим карактеристикама и особеностима врста. Деца су кроз овај програм имала прилику да науче практичну примену електрицитета, магнетизма, увеличавајућих сочива, да узму активно учешће у припремању зимнице и неким народним обичајима. Кроз реализацију специјализованог програма деца су имала могућност да добију одговоре на разна питања, да кроз практичне активности и рад сами извуку закључке и дођу до одређених сазнања. Током реализације програма васпитачи су добили бољи увид у капацитете и способности деце, препознали су њихове јаке и слабе стране и подстакли интересовања за нове методе и начине рада, као и јачање заједништва и колективног духа.

Програм „Мали истраживачи реализовали су и васпитачи, деца и родитељи у вртићу „**Лептирић**“. Приликом реализације активности теме смо бирали спонтано и у складу са дејим интересовањима. Све групе су учествовале у реализацији специјализованих програма и то једном недељно, у периоду од 09.00 часова до 11.00 часова, а група полудневног боравка око 13.00 часова. Простор смо организовали у зависности од теме и врсте истраживања: двориште, атријум, радна соба, трпезарија, кухиња. Облици рада са децом су били у складу са врстом активности - у мањим групама, индивидуално, фронтално. Деца су активно учествовала, закључивала, предвиђала, манипулисала разним материјалима. Рад се одвијао на нивоу узрасних група. Размењивали смо искуства и сарађивали током реализације активности. Родитељи су такође узели учешће у реализацији боравећи у појединим групама, опремајући нас различитим потребним средствима и материјалима за истраживање. Деца су стицала нова знања из различитих области интересовања и примењивали их и у другим активностима и развијала међусобну сарадњу. Посматрајући, манипулисањем и практичним радом су учили. Постајали су слободнији да испитују, траже одговоре на разна питања. Васпитачи су мотивисали већи број деце (посебно децу која су повученија). Добили смо нове идеје, а родитељи су више укључени у в.о. рад. Све активности су биле повезане са активностима и темама које се обрађују.

Током радне 2018/19., васпитачи вртића су одлучили да направе промену и да реализују програм „**Лутка живи у вртићу**“. Све узрасне групе објекта Лептирић свакодневно користе лутку у игри и активностима. Током године лутке су деци доступне у радним собама, холу, ходницима и користе их самоиницијативно при драматизацији, играма улога, изражавању осећања,... Васпитачи их користе у разним ситуацијама: при адаптацији у месецу септембру, приликом причања прича, код увођења нових појмова у речник, приликом тражења идеја за тему.... Лутка је укључена и код решавања конфликтних ситуација, а често она позива децу на игру или их укључује у вођену игру. Поред постојећих, лутке су током године израживали васпитачи са децом у вртићу у складу са темом/пројектом, а неке лутке су настале код куће заједничким радом деце и родитеља па су их доносили у вртић.

Васпитачи вртића „**Лане**“ су реализовали програм Фолклорна секција, у претходном петогодишњем периоду. Простор су организовали према могућностима, користили радну собу своју или неког од колега, и двориште уколико је време дозвољавало. Време одржавања фолклорне секције је било сваке друге недеље понедељком, средом и петком у термину од 13:30-14:15. Приликом избора теме пошли смо од интересовања деце и родитеља везано за традицију и обичаје нашег краја. Полазећи од тога дошли смо на идеју да са децом која су желела да сазнају још неке мачванске обичаје (кроз песме и

игре) оформимо фолклорну секцију. Децу смо укључивали испитивањем интересовања за народну традицију. Као почетну активност показивали смо им народне ношње нашег краја, облачили их, показивали на ЦД-у извођење народне игре и песме деце која су боравила у нашем вртићу. Деца су увежбавала кораке народних игара, учили текст народних песама по плану фолклорне секције, учествовала на јавним манифестацијама и у вртићу у народној ношњи. Деца су научила да играју и певају традиционалне игре и песме из свог краја, да постоје различити кораци у фолклору и правилно држање тела током игре, методама рада, демонстрацијом, монолошко-дијалошко, кроз игру. Деца су стекла потпунију слику о обичајима свога краја, кроз међусобну комуникацију деца су постала слободнија, опуштенија, богатија, размењивали су искуства, мисли и осећања. Сада много радије раде групно него раније. Добили су могућност да се код њих пробуди љубав према културном наслеђу и тежња да га унапређују и чувају. Подршка родитеља је била приликом организовања приредби, да пружи подршку деци и васпитачима, а самим тим активно учествују у процесу напретка и развоја деце у свим сегментима одрастања. Родитељи су добили могућност да активно учествују у процесу рада од припреме до реализације и анализе постигнутог. Кроз заједничке активности сарадња између родитеља и васпитача постигнута је на виши ниво. Родитељи су активни учесници у животу свога детета који се одвија у в.о. установи, кроз сарадњу, давање идеја и предлога за реализацију. Тимски рад је постојао приликом прављења плана фолклорне секције и реализовање истог, постојао је договор између реализатора (Јасмина Јовановић, Ивана Главашевић) музичке пратње (Небојша Мијић) и колега уколико се показала потреба за њихову помоћ. Добили смо подстицај да помогнемо деци да дубље размишљају о обичајима свога народа-традицији и тежњу да истражујемо дечије потребе и интересовања, креирамо програме и практично их реализујемо и анализирамо постигнуто што код њих ствара задовољство и спремност за нове изазове, идеје за увођење нових активности (песме, игре) развијање жеље за тимским радом. Фолклорна секција вртића „Лане“ у Мачванској Митровици је у радној 2018/19. учествовала на Фестивалу народне традиције који је одржан у Српском Милетићу. Децу су припремили за наступ и са њима учествовали васпитачи: Јасмина Јовановић, Небојша Мијић и Ивана Главашевић уз помоћ колегиница: Јелене Шумаревић, Андрее Лозић и Биљане Турудић. Деца су се представила „Сплетом игара из Мачве“ и добила велике похвале за свој труд и наступ. Организацију учешћа на манифестацији и координацију активности реализовале су дир. Биљана Цвијетић и представница УВВВ, Драгана Ађански. У претходном петогодишњем периоду медицинске сестре-васпитачи у јаслицама Цврчак, Маслачак, Лане и Звезда су донеле одлуку да реализују програма са називом **Растемо кроз игру**. Овај програм је намењен деци узраста 2 – 3 године и реализује се једанпут недељно. Циљ овог програма је подстицање психо-физичког

развоја деце и формирање здравог начина живота кроз игру и вежбање. Координатор овог програма је стручни сарадник за физичко васпитање Дарко Михајловић а реализатори су и медицинске сестре-васпитачи Биљана Турудић, Верица Божић, Мирјана Николић и Бранкица Јовановић. Кроз активности из физичког васпитања код деце се подстиче развијање спретности, окретности, координације покрета, равнотеже, оријентације у простору и стичу се навике за редовним вежбањем што у многостепеном доприноси њиховом побољшању целокупног здравственог стања. Утисак је да су ове активности деци занимљиве јер у овом узрасту она имају повећану потребу за кретањем и овако осмишљене активности још их више подстичу да се укључе и редовно вежбају.

У вртићу „**Маслачак**“ је било доста неискоришћеног простора. Заједничким ангажовањем и учествовањем свих васпитача, тај простор је искоришћен за децу играоницу. Највише се користи у зимском периоду и када временски услови недозвољавају боравак на свежем ваздуху. Деца бораве у играоници зависно од узраста. 30 мин. и дуже два до три пута недељно. До теме смо дошли праћењем интересовања деце као и потребом да се обогате садржаји у вртићу. Играоница може да буде *Плесна играоница, Линејска играоница, Боса играоница, Снагаторска играоница*. Родитељи су били упознати са неискоришћеним простором и нашом жељом да исти оплеменимо. Организован је Новогодишњи вашар. Од сакупљеног новца купљена је трамболина, два тепиха, пластични пужеви за љуљање, велики и мали тобоган, разне справе за превенцију деформитета стопала. Додата су два рипстола са дрвеним љуљашкама, гусеница за пењање и провлачење, пластични сто са клупицом, две пластичне кућице. Играоница је опремљена сасвим пристојно. Унели смо и музичку линију са цд-овима. Деца су добила нови простор, са реквизитима и справама прилагођеним сваком узрасту. Кретање и радост су од животног значаја. Може се рећи да неговање ове везе чини смисао предшколског васпитања и образовања. До 4 године, своје покрете и кретања, већина деце успешно формира, тако да даљи развој моторике карактерише њено усавршавање. Боравком и игром у играоници, свакодневно се реализују циљеви који су у ствари добити за децу: упознавање и овладавање својим телом, упознавање и развој кретања при различитим положајима тела, овладавање простором и сналажењем у њему, задовољавање потребе за кретањем и игром, подстицање развоја и усавршавање моторичких активности, развијање перцептивних активности, овладавање основним локомоторним и манипулативним покретима и усавршавање фине моторике, подстицање самопоуздања и прихватања себе, развијање самоконтроле, иницијативе, упорности и истрајности, богаћење дечјег искуства интеракцијом током одвијања физичких активности, оријентација у простору, поштовање правила игре са вршњацима, каналисање негативних емоција према себи и другој деци, подстицање детета на комуникацију, сарадњу и кооперативност у

заједничким активностима. Играоница се састоји из три међусобно повезана дела, при чему се у сваком делу одвијају активности које наглашавају неки од циљева развоја покрета и кретања. Специјализованим програмом под називом Дечја играоница, побољшан је тимски рад кроз повезивање група. Рад са децом је занимљивији, интересантнији. Васпитачи имају потребу за размену знања, искустава. Рад у тиму доводи до повећане интеракције. Запослени уче једни од других, друже се и кроз такву обуку граде и развијају своје вештине.

У вртићима у сеоским срединама, препознали смо потребу да се вртићи отворе и за млађу децу у селу. Програм који смо реализовали у претходном периоду смо назвали: „Дан отворених врата“. Програм је почео да се реализује 2016/17. године у селима: **Босут, Шуљам, Манђелос, Бешеново, Гргуревци и Дивош**. Током наредних пет година програм је реализован у селима у којима смо имали потребне ресурсе. Циљ програма је повећање обухвата деце у селима. Упис деце је организован користећи податке о деци узраста 3 – 5 година које смо добили од матичара, из сеоских амбуланти као и у разговорима са мештанима. Програм је реализован једном недељно у трајању од 2 сата, заједно са децом која већ похађају вртић. Васпитно-образовни рад је усклађен са темама које се реализују са децом која похађају вртић али је прилагођен узрасту деце и времену боравка деце. Заступљени су сви типови активности, у зависности од интересовања и расположења деце. За неку децу је овај боравак био прво одвајање од родитеља тако да смо адаптацију организовали сукцесивно, у почетку уз боравак и родитеља а касније постепеним продужавањем боравка детета без родитеља. Деца су стекла нова социјална искуства и знања, укључивали су се у практичне активности, у послове у вртићу у складу са својим могућностима, развијала аутономију кроз осамостаљивање у задовољењу физиолошких потреба, облачењу, храњењу и на тај начин развијала позитивну слику о себи. Упознавали су се са новим играчкама и играма и играла се са другом децом. Научили су неке песмице, покретне игре а радо су слушала приче, цртала, моделовала. С обзиром да су реакције деце на боравак у вртићу веома позитивне: радују се, једва чекају да иду у вртић да се играју, друже, цртају, певају, славе рођендане са другарима... родитељи су задовољни и изразили су жељу да се са овим активностима настави и у наредној години. Неки родитељи си истакли да су приметили да се деца више не стиде када рецитују или разговарају, да говоре јасније и разумљивије. Приметили су и позитивне промене у понашању деце. Такође су истакли да деца мање проводе време испред рачунара. Реализацијом овог програма, створили смо услове да и млађа деца у селима имају могућност да долазе у вртић, да се друже и играју са другом децом.

Развијање дивесификованих програма кроз учешће у пројектима

Током радне 2015/16.године ПУ“Пчелица“ је укључена у пројекат: **„Подршка унапређивању квалитета инклузивне праксе у вртићима који имају развојне групе“**. Циљ пројекта је био изналажење најбољег модела за трансформацију и унапређење квалитета в.о.праксе у вртићима који имају развојне групе као и унапређивање компетенција укључених у креирање политике и праксе ПУ кроз сагледавање квалитета и изазова постојеће праксе, увида у најбоље међународне праксе, едукацију тренера и креирање обуке која треба да подржи практичаре у процесу десегрегације и унапређивања инклузивности в.о.процеса. Носиоци пројекта су били: Министарство просвете, науке и технолошког развоја/ Група за социјалну инклузију, УНИЦЕФ и иницијатива за инклузију Велики - Мали. У новембру 2016.године у присуству представника Министарства просвете,науке и технолошког развоја, представника УНИЦЕФ-а, стручњака из области образовања, ПУ“Пчелица“ и две предшколске установе из Београда, су потписале Меморандум о сарадњи са ИЗИ „Велики-Мали“, која ће бити носилац реализације Пројекта. Током радне 2016/17.године реализоване су активности прикупљања података о почетном стању које су реализоване 13.3.2017. кроз активности: групни интервју, посматрање активности у развојној групи, попуњавање упитника од стране родитеља, запослених у вртићу и посматрање заједничке активности деце из развојне и редовне групе. Током јула и августа реализован је семинар „Кругови пријатеља – подршка деци са тешкоћама у предшколским установама“ за две групе полазника.23.8.2017.године одржан јесастанак са члановима ИЗИ „Велики-Мали“ и том приликом смо почели израду Акционог плана за унапређивање инклузије у вртићу.Током трајања пројекта, реализовали смо активности планиране акционим планом. Запослени у похађали планиране обуке:семинар „Аутистични спектар, хиперактивност, дислексија и друге сметње – стратегије“ са две групе од по 30 учесника, „Наставници-васпитачи као носиоци квалитетног образовања за сву децу“ за 20 учесника из наше Установе а заједно са још 70 учесника из вртића из Београда које су укључене у пројекат, имали смо састанке са члановима експертског тима, пратили адаптацију и напредовање деце, учили и унапређивали свој рад. Током трајања пројекта, две године, у интензивној сарадњи и преписци са члановима експертског и истраживачког тима, добили смо повратне информације које говоре о томе да смо значајно унапредили процес инклузије, да су педагошки профили и планови индивидуализације значајно квалитетнији, да се у активностима са децом врше потребна прилагођавања и да је квалитет боравка деце са сметњама у развоју у типичним групама бољи. Процес унапређивања инклузије у вртићу, представили смо на стручним скуповима: „Инклузивно образовање-пут развоја образовања у Србији“, Београд, 22.и23.11.2018. и на скупу „Завршни скуп предшколских установа учесница у пројекту: Подршка унапређивању квалитета васпитно-образовног рада са децом са сметњама у развоју“.

У циљу унапређивања инклузивног в.о. рада у марту месецу 2019. године наша Установа је заједно са Медицинским центром, Центром за социјални рад, и Градском управом ушла у пилот пројекат **„Ране интервенције у Србији“**,заједно са још четири града (Ниш, Лесковац, Крагујевац и Раковица). Циљ Ране

интервенције је што пре пружити подршку родитељима и деци која имају неку сметњу у развоју. У оквиру пројекта реализован је почетни тренинг „Интервенције засноване на рутинама „ у ком су учествовали психолог, дефектолог и социјални радник и два васпитача. Потом су реализовани : Тренинг за примену АЕПС-а и супервизије РБИ; Тренинг ране интервенције-улазак у породице; Обука за примену УРД-а; Обука на тему „Тимски рад-системска перспектива, могућности и изазови“; Обука и предавање на тему „ Тешкоће код храњења деце „ ; Тренинг ране интервенције и израда ИППП и кућне посете ; Зум обуке др Весела Миланковић-Тешкоће у храњењу ; Ненад Глумбић-Рана интервенција код деце са аутизмом ; др Ненад Рудић-Сарадња са породицом; Значај и улога превентивних медицинских сестара у кућним посетама; Телеворкинг четири зум презентације на тему „Асистивне и аугментативне технологије и примена СИ борда“; Вебинар „Родитељ у центру пажње“; Семинар „За свако дете глас „ ; Вебинар „Рад на даљину-или рад преко онлајн платформе“. Пројекат је и даље у фази пилотирања и траје до 2021. године

Реализација диверсификованог програма : **„Да се боље разумемо“** је у радној 2020/21. години припремљена у потпуности али ће почети чим се стекну потребни епидемиолошки услови. Циљ пројекта је да допринесемо остваривању једнаких могућности за учење и развој деце из осетљивих друштвених група – Рома, као и обезбеђивање подршке породицама за развој родитељских компетенција и то полазећи од сазнања да предшколско васпитање и образовање значајно позитивно утиче на развој све деце и може да смањи разлике у образовним постигнућима. Такође, један од циљева је обезбеђивање подршке ромској деци за припрему, интеграцију и укључивање у образовни систем због смањења ризика од напуштања школовања и испадања из система образовања.

Према националним статистикама, али на основу анализа и истраживања великих међународних и домаћих организација, образовање Рома у свим сегментима (недовољна стопа уписивања, недовољна припремљеност за полазак у школу, лоша школска постигнућа, далеко већи проценат осипања....) је далеко испод нивоа у односу на остало становништво.

Проблеми и препреке са којима се ромска деца и њихови родитељи у Сремској Митровици суочавају су бројни: од недостатка основних средстава за живот и неадекватних стамбених услова, преко недостатка уџбеника и прибора за школу, недостатка подршке у помоћи у учењу код куће, па до дискриминације, како од стране других ученика, тако и од стране појединих наставника. Центар за економско унапређење Рома (ЦЕУР) је у претходних неколико година, реализујући програме образовног карактера, допринео побољшању положаја у области образовања Рома, али су помаци минимални у односу на очекивања, како од стране саме организације, тако и од стране целе друштвене заједнице. Разлози леже у мноштву чинилаца који утичу на побољшање у обухвату, континуитету и бољег школског успеха ромских ученика, али и у немогућности да утичемо на све проблеме са којима се Роми суочавају и сусрећу у свим областима.

Како смо у Предшколској установи – Лаћарак и Мачванска Митровица - у протеклом периоду приметили да деца из осетљивих друштвених група – Роми, не похађају редовно нашу установу (највише деца од 3 године па до припремног

предшколског програма), одлучили смо да их реализацијом радионица укључимо у исте. Пројектом ћемо обухватити децу која живе у ромским насељима у Лаћарку и Мачванској Митровици, узраста од 3 године до 6,5 година, као и њихове родитеље којима ћемо путем диверсификованих програма указати на важност правовремене интервенције у циљу што ефикаснијег укључивања деце у образовни систем. Овај вид подршке није значајан само за децу, која на овај начин стичу радне навике, уче и редовно похађају вртић, већ и за њихове родитеље, који кроз пројекат добијају велику подршку и помоћ у правилном усмеравању својих малишана. За децу, кориснике пројекта „Да се боље разумемо“, обезбеђен је простор, ужина дидактички материјал као и компетентни васпитачи и стручни тим.

Реализацијом програма придржаваћемо се начела:

- Најбољи интереси детета
- Заштита од дискриминације
- Право на заштиту од насиља
- Право на образовање
- Право на игру
- Родитељи као први васпитач
- Право на одмор и слободно време

Увођење породице и деце у диверсификовани програм - на почетку реализације програма планирамо родитељски састанак за све кориснике пројекта на којем ће се ближе упознати деца, родитељи и васпитачи. Предлог је да састанак воде васпитачи који ће бити реализатори програма, како би упознали родитеље са планом, циљевима и начину рада.

У оквиру програма планирано је 120 радионица које ће реализовати по два васпитача у Лаћарку и Мачванској Митровици. Радионице за децу ће пратити све аспекте дечијег развоја : сензомоторни развој (крупна, фина моторика и перцепција), сазнајни развој (интелектуални), развој говора и комуникације и социјемоционални развој. Након одређеног периода васпитачи ће снимати ниво развојних достигнућа детета и користити мерне инструменте (чек листа, визуелно документовање и портфолио).

Добра сарадња са локалном самоуправом

У сарадњи са локалном самоуправом претходних година смо реализовали задатке који се односе на оптимизацију услова рада. Током радне 2018/19. године реализовали смо самовредње у оквиру области Васпитно – образовни рад, стандард 1.1.: Физичка средина подстиче учење и развој деце и 2.2.У установи се уважава различитост, поштују права и потребе деце и породице.Активности су реализоване у оквиру тима за самовредновање и тима за обезбеђивање квалитета и развој установе.Закључак посматрача и предлози за унапређивање:

Након анализе овог упитника која је рађена на нивоу дескриптивне анализе, дошли смо до следећих података:У оквиру стандарда 1.1.Физичка средина подстиче учење и развој деце

Индикатори

1.1.1. Материјали, играчке и средства су доступни деци, подржавају истраживање, игру и различите видове њиховог изражавања.

Остварено:38% Делимично :62% Није остварено :0%

1.1.2. Простор је структуриран тако да подстиче активности у малим групама, окупљање целе групе као и самосталну активност детета.

Остварено:35 % Делимично :40% Није остварено 25%

1.1.3. У осмишљавању и обогаћивању физичке средине учествују деца, родитељи и васпитачи.

Остварено:82 % Делимично :18% Није остварено :0%

1.1.4. Средина за учење (материјали, продукти, панои...) одражава актуелна дешавања и васпитно-образовне активности (теме, пројекте).

Остварено:73 % Делимично :27 % Није остварено :0%

1.1.5. Простори вртића (унутрашњи и спољашњи) одражавају заједничко учешће и учење деце, васпитача и родитеља.

Остварено:56% Делимично :34 % Није остварено :0%

1.1.6. Простори локалне заједнице користе се као место за учење кроз заједничке активности деце и одраслих

Остварено:85 % Делимично :15 % Није остварено :0%

2.2. У установи се уважава различитост, поштују права и потребе деце и породице.

Индикатори

2.2.1. У установи се уважава различитост сваког детета и породице.

Остварено:100 % Делимично :0 % Није остварено :0%

2.2.2. Установа развија различите програме и облике на основу утврђених потреба деце и породице и могућности локалне заједнице или постојећих ресурса.

Остварено:100% Делимично :0% Није остварено :0%

2.2.3. У установи се тимски стварају услови за постепене прелазе у циљу подршке децем доживљају припадности новом окружењу (полазак у вртић, прелаз из ПУ у школу...).

Остварено:100% Делимично :0% Није остварено :0%

2.2.4. Учешће деце у различитим манифестацијама у локалној заједници остварује се на основу процене најбољег интереса детета.

Остварено:100% Делимично :0% Није остварено :0%

Након вршења квалитативне анализе, на састанку тима за самовредновање и тима за обезбеђивање квалитета и развој установе, који је био веома интерактиван са учешћем свих чланова тима, са великом дозом самокритичности и објективности, дошли смо до закључка да су простори, материјали и играчке делимично прилагођени децим потребама а што је условљено просторним условима. Васпитачи и родитељи у свим вртићима показују велику заинтересованост за оплемењивање дециг простора и излагању у сусрет њиховим потребама али мале собе и велики број деце ограничавају могућности уређења простора на начин на који одговара децим потребама.

Сви чланови тимова и запослени који су учествовали у истраживању се слажу да установа у највећој мери поштује права и потребе деце и породице, уважава различитости и даје могућности запосленима да у складу са својим интересовањима и компетенцијама развијају програме кроз сарадњу са члановима тима и у раду са децом.

Након самовредновања, у сарадњи са Локалном самоуправом смо почели да унапређујемо квалитет рада у овој области на начин да смо од старог, нефункционалног намештаја правили намештај који је прилагођен захтевима овог стандарда. Велике ормане и плакаре смо претварали у ниске полице, металне кревете на спрат у истраживачке површине, мењали смо функцију и намену простора и претварали у просторне целине за игру и учење. Поред преправки, добили смо и већу количину намештаја који је наменски прављен за опремање вртића као и намештаја, играчака и техничке опреме на име учествовања у пројектима. Веома лепу и корисну донацију добили смо и од УНИЦЕФ-а за 2 вртића у поступку имплементације програма Године узлета. Такође, донацију у виду намештаја добили смо од ДДОР-а, од фотографске радње „Исаковић“

добили смо намештај за опремање кутка за родитеље. У опремању простора као и дворишта вртића, велики допринос су дали и родитељи. На нивоу вртића су организовали акције уређења и заједно са васпитачима и децом стварали услове за игру, учење и развој деце. У претходном периоду родитељи су опремили дворишта вртића: Ђурђевак, Лептирић, Звездица, вртић у Јарку и Гргуревцима. Захваљујући сарадњи са локалном самоуправом смо обезбедили саднице дрвећа од Удружења „Екопатрол“ и „Сова“ из Сремске Митровице за дворишта свих вртића, чиме ће средина у којој деца бораве бити здравија, чистија, подстицајна за учење и истраживање, а на тај начин развијамо код деце и свест о значају природе и очувању исте.

Грађење заједнице која учи

Током радне 2019/20. Тим за обезбеђивање квалитета и Тим за самовредновање су заједно планирали и реализовали активности самовредновања с циљем унапређивања квалитета на основу процењеног стања у областима квалитета које смо планирали Годишњим планом рада предшколске установе. Самовредновање смо реализовали у оквиру области квалитета: Професионална заједница учења.

Област: 3. Проф. заједница учења

Стандард: 3.1. Установа подстиче професионалну комуникацију

Критеријум за избор стандарда: Исказане потребе запослених за обуке у области примене дигиталних компетенција у во раду и комуникацији

Исход: У складу са планом активности тима за проф. развој, делом о унапређивању дигиталних компетенција, пратићемо напредовање и осавремењавати начине комуникације како би имали веће могућности за укључивање, учествовање и размену. Више ћемо користити ИК технологију у во раду и документовању.

Тим за професионални развој је у оквиру својих активности реализовао анкету о потребама за унапређивање дигиталних компетенција. У анкети је учествовало укупно 162 васпитача и мед.сестре васпитача.

За обуке на почетном нивоу изјаснило се 96 запослених или 59,25%.

Израда презентација и виши ниво обуке потребна је за 44 запослена или 27,16%.

За учење сложених програма или укључивање у мреже изјаснило се 14 запослених или 8,64%.

8 запослених или 4,93%, нема потребе ни за каквим обукама.

У периоду од септембра до децембра, одржане су обуке за почетна знања у области ИК технологија на састанцима Актива узрасних група. Носиоци активности: Милан Ковачевић и координатори актива.

Током online обуке за документовање, путем хоризонталне размене оспособљавали смо се за рад на овом програму. Обуку је успешно савладало 88 васпитача, мсв, директор, пом.директора, стр.сарадници и сарадници.

У сарадњи са ВШССЗОВ Сирмијум, професори са смера Пословни информатичар и студенти су организовали обуку за рад у програму Прези коју је похађало 14 васпитача и стр.сарадника и сарадника.

Током године директорка је путем донација обезбедила 41 рачунар, 2 платна за пројектор, 1 пројектор и 2 штампача који ће ускоро бити у радним собама тако да ћемо их користи за документовање и наставити да се оспособљавамо за њихову примену путем хоризонталне размене. У наредном периоду очекујемо реализацију плана за побољшање интернет мреже постављањем оптичких каблова у свим објектима. У вртићу Маслачак постављена је бежична мрежа за интернет, а планирана је и у осталим вртићима.

Кроз пројекат „ЕЦЕЦ- Инклузивно предшколско васпитање и образовање“ добијено је 2 лаптопа, 2 штампача и очекује се добијање путничког аутомобила.

Кроз пројекат „Рана интервенција у Србији“ добијена су 4 лаптопа, 2 камере, 2 штампача и 1 телевизор.

Током трајања ванредног стања, сви запослени су развијали програме и пружали подршку породицама и деци путем вибер група као и телефонским разговорима. Коришћење овог вида комуникације подразумевало је знање о коришћењу различитих апликација, платформи и програма. Ова знања и вештине смо упознавали кроз примену, тако да можемо закључити да смо имали период интензивног информалног образовања у овој области.

У циљу евалуације онлајн комуникације са родитељима примењен је упитник на репрезентативном узорку од 108 васпитача и медицинских сестара васпитача у предшколској установи. Том приликом дошли смо до следећих података: у 93% случајева користи се вибер групе као начин комуникације.

Грађење онлајн односа између деце која не долазе у вртић и васпитача, по мишљењу васпитача њих (46%) су допринела да деца буду срећна јер виде своје другаре. Били су задовољни што су укључени у активности, што су контакту са децом и васпитачима и радовали се причи васпитача и могућности да покажу своје знање и даље су се осећали као део групе. Васпитачи, њих 10% истиче да је деци овај начин рада и комуникације занимљив јер је другачији а могу да прате шта се дешава у групи и да учествују. 18% васпитача и стиче да је овим начином

рада дошло до грађења нових квалитета односа односа у породици јер родитељи и деца заједно раде, деца добијају више пажње од родитеља него до сада а заједничко време квалитетније проводе. Такође наглашавају да су срећни су јер им задаци које им шаљемо употпуњују време код куће. 4% васпитача сматра да деца уче на начин који им је близак и мисле да се коначно приближавамо начину на који данашња деца уче и боље од васпитача схватају смисао и значај таквих активности.

У одговору на питање :Како деца учествују у онлајн активностима (навести пример добре праксе)?34% васпитача је истакло да де деца од куће укључују у активности у вртићу на начин да сними активности деце у групи и пошаљу детету које није у вртићу. Онда то дете исту активност ради код куће. Родитељи заједно са децом ураде и дају повратну информацију. Као примери васпитачи су навели следеће: Учествовање у изазову "Сагради високу кулу од књига које имаш у кући" Сагради кулу од књига у својој висини."Деца у вртићу су у пројекту "Страшна представа", а деца код куће са мајком праве колачиће у облику слепих мишева.Пројекат " Чаролија бајки";обрађивали смо бајку " Пепељуга" и деца у вртићу су моделовала дас масом, ципелице кристалне послали смо све радове дечје на групу и другари су код куће моделовали пластелином и послали нам на групу, њихове радове 37% васпитача је истакло да предлажу родитељима активности и игре код куће а слањем фографија размењујемо шта смо се и како играли. Такође истичу да шаљу задатке, текстове, рецитације, приче, шта да направе од различитих материјала. Постављају се едукативни филмови, корисни линкови, рецитације, музика, представа,причање приче. Млађа деца заједно са родитељима цртају породично стабло,ликове,праве фото албум и рамове...Уз подршку и помоћ родитеља обрадимо актуелну тему или задатак који је васпитач објаснио и поставио. Нпр., оглед помоћу којег ћемо пратити раст биљке и проћи кроз све фазе раста. Васпитач путем поруке објашњава цео процес (како би родитељи могли да га објасне детету), а потом кроз фотографију као пример огледа наброји шта је све потребно да се оглед изведе. Деца изводе оглед код куће, уз подршку и помоћ родитеља: стављају семе у стаклену теглу у којој је мокра трулекс крпа. На тај начин имају могућност да виде цео процес настанка биљке од семенке до цветања, да воде рачуна о влази, светлости, топлоти... Када биљка изклија, фотографишу се и поставе слику на групу. Родитељи напишу евентуалне изјаве деце везане за цео процес.Родитељи их сними док изводе активности које смо им предлозили.Пошаљу фотографије својих радова,снимке на којима рецитују,певају,изводе вежбе...20% васпитача је нагласило да родитељи активно учествују у креирању активности за децу .

У одговору на питање: Да ли се сусрећете са техничким проблемима приликом рада у онлајн окружењу? Којим? 50% васпитача је истакло да немају проблема док су осталих 50% истакли да се јављају проблеми јер нека деца немају могућност интернет конекције или је лоша интернет веза,немају сви родитељи и васпитачи паметне телефоне и компјутере и нису технички опремљени да испрате овакав вид комуникације,родитељи не желе да учествују,родитељи немају времена.

На питање: Напишите предлоге у циљу решавања проблема који се јављају приликом онлајн комуникације, 37% васпитача је одговорило да је потребно радити на унапређивању квалитета онлајн рада на следеће начине: коришћење других апликација, што више рада са децом код куће са природним материјалима, имати тему, мотивисати родитеље путем неких видео порука, сарадња са другим родитељима из групе, освешћивање родитеља о значају комуникације и овим путем, треба времена и стрпљења да се сви навикнемо и едукујемо на нови вид онлајн комуникације, вербална комуникација, разговор преко телефона/ индивидуални разговор, порукама поздрављати децу и родитеље и интересовати се за њихово напредовање, пратити интересовања, организовати групну комуникацију са децом и родитељима а деци која нису у могућности да се укључе слати преко некога активност, инсталирати зоом апликацију, треба посветити посебну пажњу колегиницама које су против онлајн комуникације. Ово је нужно и не могу да беже од тога и да говоре да не знају, израдити јасна упутства како да се понашају васпитачи а како родитељи у онлајн окружењу, од суштинског значаја је да се у процесу комуникације, порука која је послата разуме. Онај ко је шаље да је јасно пренесе и онај ко је прима да је разуме јер је то некад велик проблем. 19% васпитача је истакло да је важно поштовање и уважавање у онлан окружењу у смислу да се одреди тачно радно време за онлајн комуникацију. 11% сматра да су потребне обуке за васпитаче и родитеље за једноставније дигиталне алате, радионице, едукација родитеља за рад у онлајн групи, како оснажити васпитаче да користе онлајн окружење а да то не буде задавање задатака, обука васпитача шта и како треба да раде у онлајн настави са децом. 6% васпитача сматра да је потребно учење путем хоризонталне размене у смислу потребна је подршка васпитачима у виду примера добре праксе, направити једно онлајн место где ће васпитачи видети шта и како може да се ради, оформити тим или доступно место у виду платформе где би се качили примери добре праксе, потребна је подршка васпитачима кроз један скуп предложених активности, подршка и разговор са другим васпитачима и размена искустава. 12% васпитача сматра да је потребно да установа обезбеди техничку подршку: да се набаве компјутери и одговарајућа опрема и интернет, набавити запосленима службене таблете или мобилне телефоне, обезбедити бољу интернет конекцију, породицама слабијег социјалног стања обезбедити неопходне услове.

С обзиром да је самовредновање онлајн рада реализовано током новембра електронским путем, у даљем раду ћемо се бавити унапређивањем квалитета у овој области уз уважавање предлога и сугестија свих учесника у процесу.

МИСИЈА

Ми смо друга кућа деци у којој кроз игру на професионалан начин подстичемо правилан раст и развој и постављамо темеље здраве личности.

ВИЗИЈА

У наредном периоду радићемо на унапређивању квалитета и побољшању материјално техничких услова боравка деце у вртићима и проширивању капацитета вртића, на промовисању вртића у складу са принципима професије како би допринели њеној видљивости у заједници као и на развијању сарадње са породицама деце и локалном заједницом.

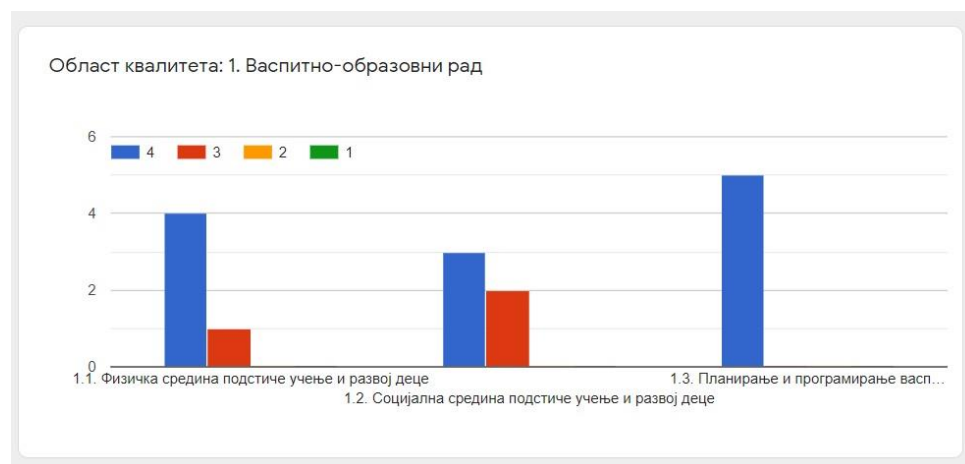
ОЦЕНА СТАЊА У ОДНОСУ НА ДЕФИНИСАНЕ ОБЛАСТИ КВАЛИТЕТА

У процесу утврђивања тренутног стања у ПУ "Пчелица" учествовали су представници свих интересних група: представници Локалне Самоуправе (5), представници родитеља, чланови Савета родитеља (12), представници запослених : (31) / васпитачи и медицинске сестре (23), стручни сарадници и сарадници (6), директор и помоћник директора (2).

С обзиром на актуелну епидемиолошку ситуацију, процес самовредновања и анализу стања смо прилагодили препорученим мерама. Сви учесници су попунили онлајн анкету. Поред процене сваког стандарда, учесници су имали могућност да напишу коментар или предлоге за унапређивање квалитета у оквиру сваке области. Предлоге и коментаре смо разматрали и забележили у делу Приоритетни правци развоја.

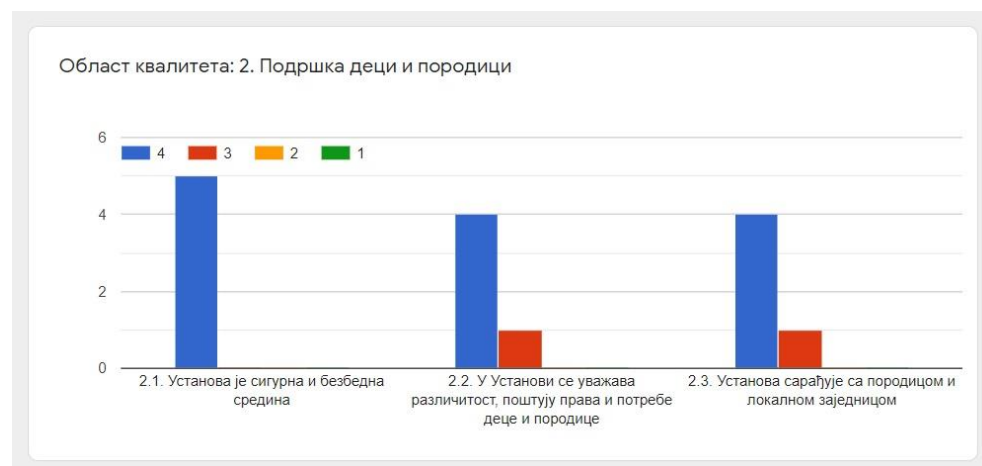
Сваки од учесника је у вредновао свечетири области квалитета Преглед оцена квалитета по интересним групама.

Представници Локалне самоуправе:

РАЗВОЈНИ ПЛАН, ПУ“Пчелица“ Сремска Митровица, децембар 2020.

Област квалитета: 1. Васпитно-образовни рад [1.1. Физичка средина подстиче учење и развој деце]	Област квалитета: 1. Васпитно-образовни рад [1.2. Социјална средина подстиче учење и развој деце]	Област квалитета: 1. Васпитно-образовни рад [1.3. Планирање и програмирање васпитно-образовног рада је у функцији подршке децјем учењу и развоју]
3,80	3,60	4,00
3,80		

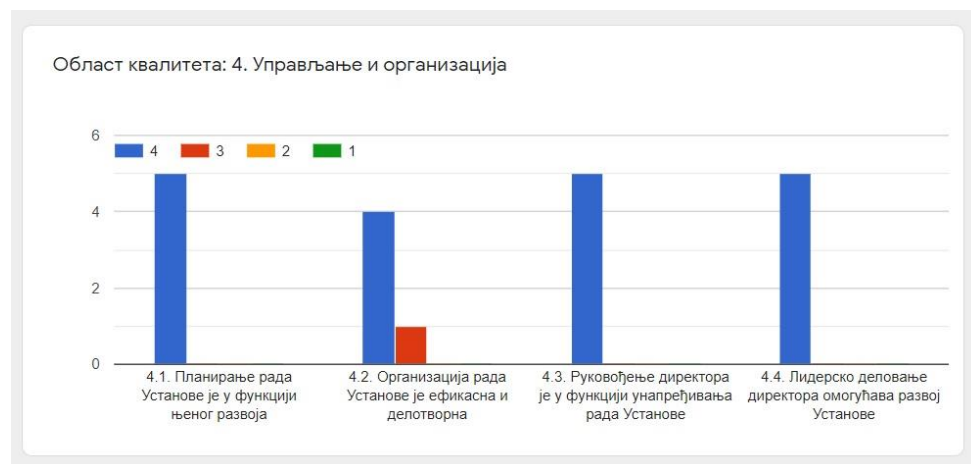

Област квалитета: 2. Подршка деци и породици [2.1. Установа је сигурна и безбедна средина]	Област квалитета: 2. Подршка деци и породици [2.2. У Установи се уважава различитост, поштују права и потребе деце и породице]	Област квалитета: 2. Подршка деци и породици [2.3. Установа сарађује са породицом и локалном заједницом]
4,00	3,80	3,80
3,86		

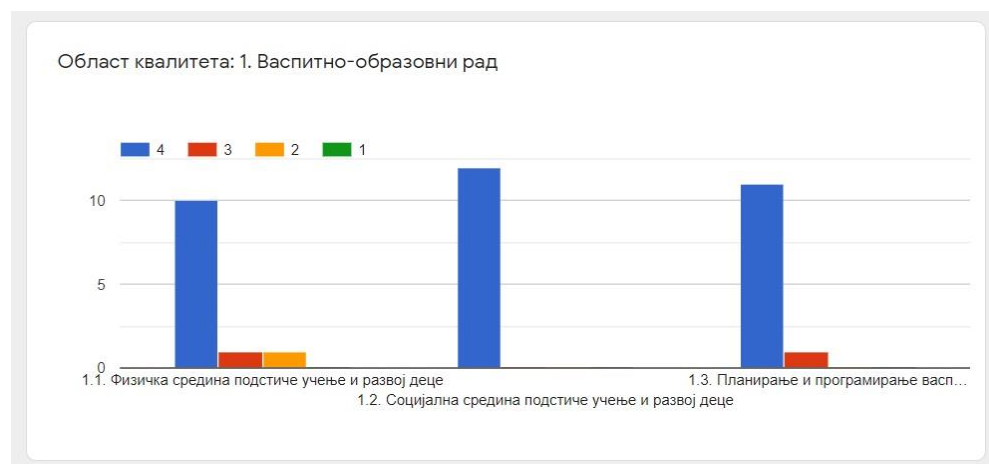
РАЗВОЈНИ ПЛАН, ПУ“Пчелица“ Сремска Митровица, децембар 2020.

Област квалитета : 3. Професионална заједница учења [3.1. Установа подстиче професионалну комуникацију]	Област квалитета : 3. Професионална заједница учења [3.2. У Установи се негује клима поверења и заједништва]	Област квалитета : 3. Професионална заједница учења [3.3. У Установи се развија култура самовредновања]	Област квалитета : 3. Професионална заједница учења [3.4. Установа је место континуираних промена, учења и развоја]	Област квалитета : 3. Професионална заједница учења [3.5. Установа заступа професионално јавно деловање и активизам у заједници]
3,80	3,80	3,40	3,80	3,60
3,68				

Област квалитета: 4. Управљање и организација [4.1. Планирање рада Установе је у функцији њеног развоја]	Област квалитета: 4. Управљање и организација [4.2. Организација рада Установе је ефикасна и делотворна]	Област квалитета: 4. Управљање и организација [4.3. Руковођење директора је у функцији унапређивања рада Установе]	Област квалитета: 4. Управљање и организација [4.4. Лидерско деловање директора омогућава развој Установе]
4,00	3,80	4,00	4,00
3,95			

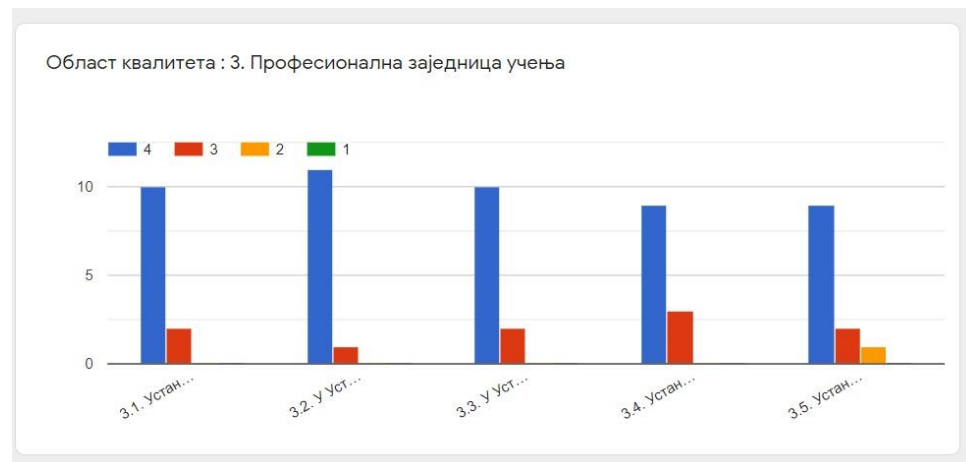
Представници Савета родитеља:

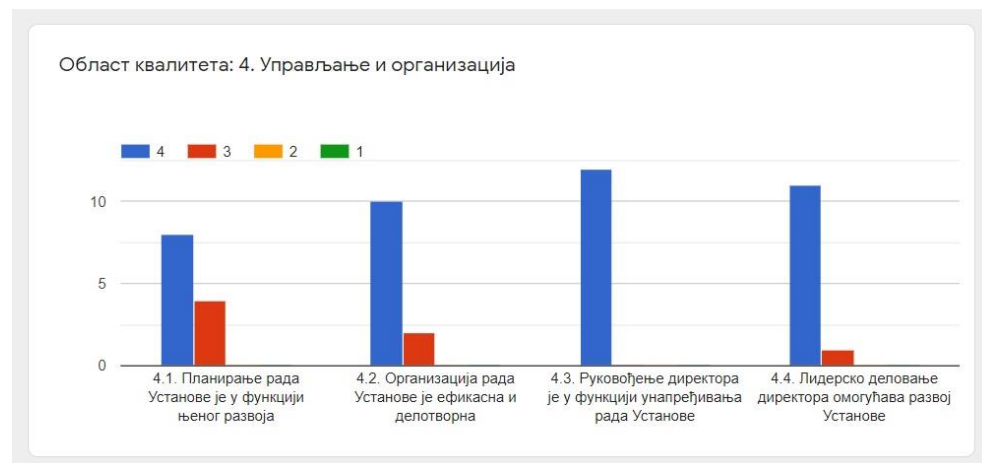
Област квалитета: 1. Васпитно-образовни рад [1.1. Физичка средина подстиче учење и развој деце]	Област квалитета: 1. Васпитно-образовни рад [1.2. Социјална средина подстиче учење и развој деце]	Област квалитета: 1. Васпитно-образовни рад [1.3. Планирање и програмирање васпитно-образовног рада је у функцији подршке деčјем учењу и развоју]
3,75	4	3,91
3,88		

Област квалитета: 2. Подршка деци и породици [2.1. Установа је сигурна и безбедна средина]	Област квалитета: 2. Подршка деци и породици [2.2. У Установи се уважава различитост, поштују права и потребе деце и породице]	Област квалитета: 2. Подршка деци и породици [2.3. Установа сарађује са породицом и локалном заједницом]
3,75	3,83	3,91
3,83		

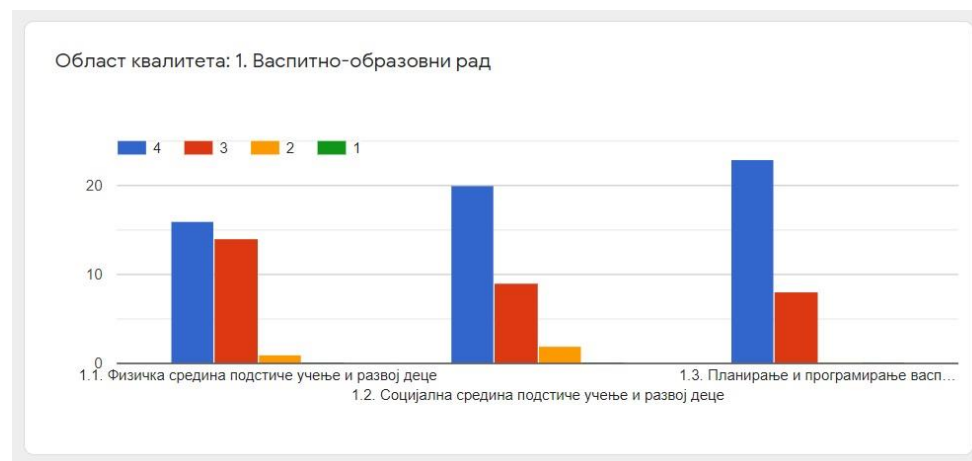

Област квалитета : 3. Професионална заједница учења [3.1. Установа подстиче професионалну комуникацију]	Област квалитета : 3. Професионална заједница учења [3.2. У Установи се негује клима поверења и заједништва]	Област квалитета : 3. Професионална заједница учења [3.3. У Установи се развија култура самовредновања]	Област квалитета : 3. Професионална заједница учења [3.4. Установа је место континуираних промена, учења и развоја]	Област квалитета : 3. Професионална заједница учења [3.5. Установа заступа професионално јавно деловање и активизам у заједници]
3,83	3,91	3,83	3,75	3,66
3,79				

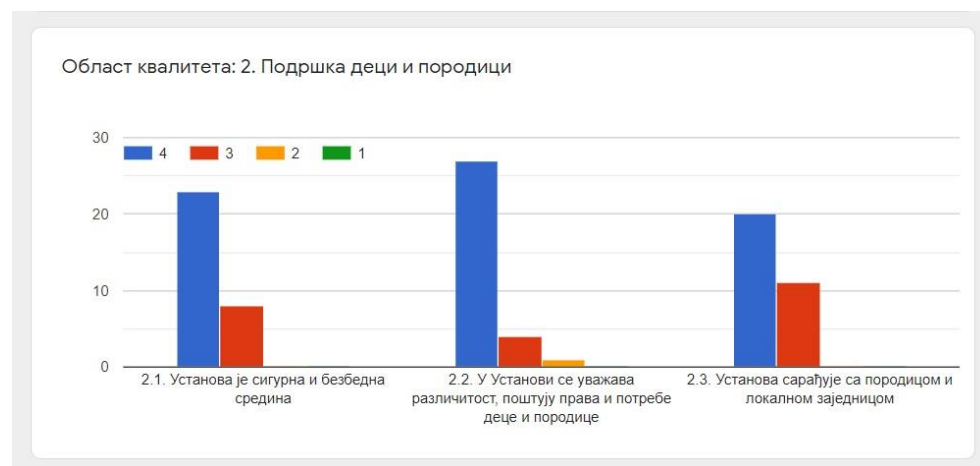

Област квалитета: 4. Управљање и организација [4.1. Планирање рада Установе је у функцији њеног развоја]	Област квалитета: 4. Управљање и организација [4.2. Организација рада Установе је ефикасна и делотворна]	Област квалитета: 4. Управљање и организација [4.3. Руковођење директора је у функцији унапређивања рада Установе]	Област квалитета: 4. Управљање и организација [4.4. Лидерско деловање директора омогућава развој Установе]
3,66	3,83	4	3,91
3,85			

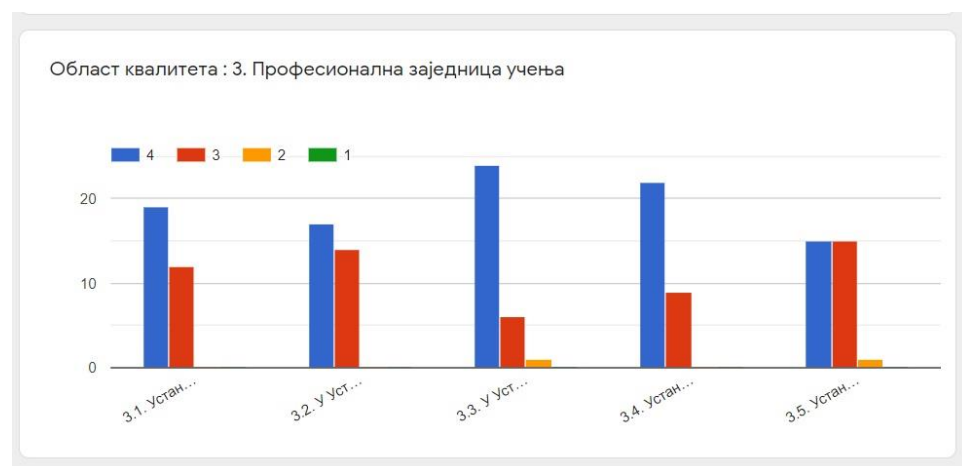
Запослени у ПУ“Пчелица“:

Област квалитета: 1. Васпитно-образовни рад [1.1. Физичка средина подстиче учење и развој деце]	Област квалитета: 1. Васпитно-образовни рад [1.2. Социјална средина подстиче учење и развој деце]	Област квалитета: 1. Васпитно-образовни рад [1.3. Планирање и програмирање васпитно-образовног рада је у функцији подршке децем учењу и развоју]
3,48	3,58	3,74
3,60		

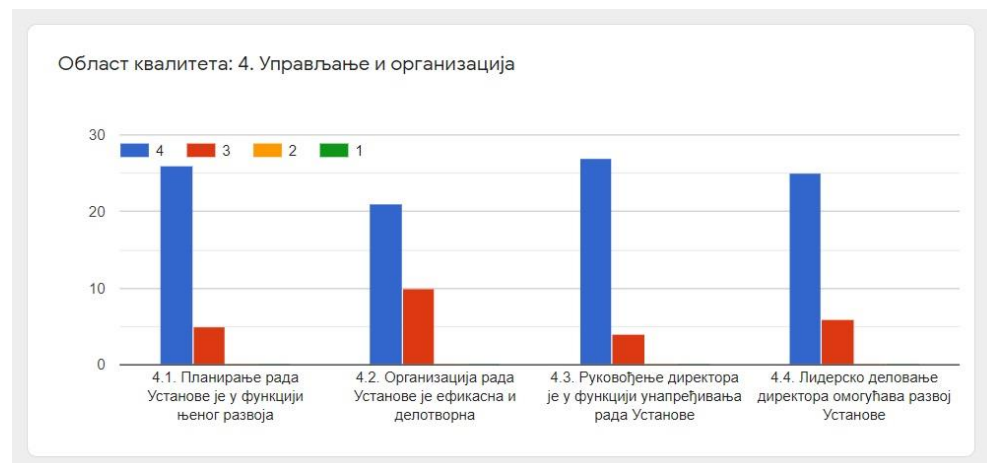

Област квалитета: 2. Подршка деци и породици [2.1. Установа је сигурна и безбедна средина]	Област квалитета: 2. Подршка деци и породици [2.2. У Установи се уважава различитост, поштују права и потребе деце и породице]	Област квалитета: 2. Подршка деци и породици [2.3. Установа сарађује са породицом и локалном заједницом]
3,74	3,87	3,64
3,75		

РАЗВОЈНИ ПЛАН, ПУ“Пчелица“ Сремска Митровица, децембар 2020.

Област квалитета : 3. Професионална заједница учења [3.1. Установа подстиче професионалну комуникацију]	Област квалитета : 3. Професионална заједница учења [3.2. У Установи се негује клима поверења и заједништва]	Област квалитета : 3. Професионална заједница учења [3.3. У Установи се развија култура самовредновања]	Област квалитета : 3. Професионална заједница учења [3.4. Установа је место континуираних промена, учења и развоја]	Област квалитета : 3. Професионална заједница учења [3.5. Установа заступа професионално јавно деловање и активизам у заједници]
3,61	3,54	3,74	3,70	3,45
3,60				

Област квалитета: 4. Управљање и организација [4.1. Планирање рада Установе је у функцији њеног развоја]	Област квалитета: 4. Управљање и организација [4.2. Организација рада Установе је ефикасна и делотворна]	Област квалитета: 4. Управљање и организација [4.3. Руковођење директора је у функцији унапређивања рада Установе]	Област квалитета: 4. Управљање и организација [4.4. Лидерско деловање директора омогућава развој Установе]
3,83	3,67	3,87	3,80
3,79			

ПРИОРИТЕТНИ ПРАВЦИ РАЗВОЈА

ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД

ШТА СМО ДО САДА УРАДИЛИ	ШТА ТРЕБА ДА УРАДИМО
*последњих пет година смо се обучавали за примену пројектног приступа путем обука и хоризонталне размене и спремно смо дочекали нове основе *90 запослених је током радне 2019/20. завршило обуке за Године узлета *у радној 2018/19.смо самовредновањем ове области квалитета закључили да је потребно велико улагање у намештај и опрему у свим вртићима *последњих година смо се бавили преуређивањем постојећег намештаја и опреме као и прављењем нових елемената који су у складу са новом концепцијом *материјали, средства и играчке су доступни деци, подржавају истраживање и игру *простор је структуриран тако да подстиче активности у малим групама као и самосталну активност детета *у осмишљавању и обогаћивању физичке средине учествују деца, родитељи и васпитачи *предност установе је што посвечује пажњу стручном усавршавању, што резултира високим нивоом квалитетног планирања рада *социјална средина је подстицајна за стимулацију учења и развоја децембар *васпитачи се заједно са родитељима и управом труде да уреде физичку средину тако да она подстиче дечји раст и развој *у во раду су више заступљени природни материјали и рестлови	*у богађење физичке средине материјалима и средствима укључити више локалну заједницу и родитеље *потребно је улагање у физички простор за поспешивање развоја *деца треба што више времена да проведу напољу *развијати позитивну климу како међу децом децом у групи тако и међу одраслима *више материјала и средстава за во рад (техничка подшка, компјутери, штампачи) и пратеће техничко особље

ПОДРШКА ДЕЦИ И ПОРОДИЦИ

ШТА СМО ДО САДА УРАДИЛИ	ШТА ТРЕБА ДА УРАДИМО
*У претходном периоду је био заиста висок ниво сарадње и са породицом и са локалном заједницом *у установи се уважавају различитости *у развијању програма уважавају се иницијативе, предлози, искуства и идеје деце и родитеља *родитељи и вртић су у свакодневном контакту можда и више него до сада *родитељи су активно укључени и пре него што деца крену у вртић *пројектни приступ је учинио да се сви много квалитетније укључују у живот и рад вртића *наставити онлајн комуникацију са децом и родитељима	*сарадња са породицом је од изузетног значаја за дете и васпитача па ту сарадњу треба неговати *локалну заједницу још више укључити у рад установе како би заједничким деловањем пружили већу подршку деце учењу и развоју *потребно је улагање у безбедност игралишта *редовно одржавање и поправке *поштовати нормативе о броју деце у групи *повећати капацитете установе *смањити листу чекања

ПРОФЕСИОНАЛНА ЗАЈЕДНИЦА УЧЕЊА

ШТА СМО ДО САДА УРАДИЛИ	ШТА ТРЕБА ДА УРАДИМО
*квалитетно учешће у свим активностима које се одвијају у локалној заједници *у установи се негује клима заједништва и активно је укључена у активности заједнице *у установи постоји стална сарадња и размена искустава *васпитачи и стручни сарадници критички сагледавају своју праксу	*у наредном периоду дати већи акценат култури самовредновања *и даље подстицати активизам у заједници *у установи треба пратити промене и на основу њих подстицати учење и едукацију запослених *континуирано пратити промене и обучавати се за примену дигиталних технологија *отворити вртић према локалној заједници како би рад вртића и деце био видљив кроз изложбе, посете, хуманитарне акције *даље развијати професионално понашање и чување професионалне тајне

РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ, ЗАДАЦИ, ПЛАН АКТИВНОСТИ И ЕВАЛУАЦИЈА

ОБЛАСТ: ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД

1.1. Физичка средина подстиче развој и учење

РАЗВОЈНИ ЦИЉ 1 :

1. Побољшање општих услова боравка деце и запослених у вртићу „Маслачак“ у Сремској Митровици кроз реконструкцију, санацију и адаптацију постојећег објекта до краја 2025. године.

РАЗВОЈНИ ЗАДАЦИ:

1. Извршити реконструкцију, санацију и адаптацију у вртићу „Маслачак“ како би се побољшали општи услови борака деце и запослених: хигијенски, безбедносни, здравствени, функционални до краја 2025. године.

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ	ЗАДУЖЕНА ОСОБА	УЧЕСНИЦИ	МЕСТО
1. Завршити започет процес легализације објекта	до краја 2020.	директор	секретар	Сремска Митровица
2. Прибављање потребних сагласности и дозвола	до јуна 2021.	директор	Надлежне установе у граду	Сремска Митровица
3. Израда пројектне документације уз уважавање препорука запослених у вртићу	до јуна 2021.	директор	Надлежне установе у граду	Сремска Митровица
4. Обезбеђивање финансијских средстава	до краја 2021.	директор	Надлежне установе у граду	Сремска Митровица
5. Избор извођача радова и реализација јавне набавке	до краја 2022.	директор	Надлежне установе у граду	Сремска Митровица
6. Након завршетка радова у објекту радити на уређењу	од 2023. до краја трајања	запослени у вртићу Маслачак	Запослени у вртићу Маслачак	Вртић Маслачак

дворишта вртића	РП		сарадњи са локалном заједницом и породицама	
-----------------	----	--	---	--

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Промена: Деца и запослени бораве у безбедном, сигурном и подстицајном простору.

Критеријум: општи услови за боравак децеи запослених

Индикатор: простори у вртићу задовољавају педагошке, естетске, здравствене и хигијенске стандарде квалитета

Инструменти, технике: Извештаји инспекцијског надзора, анкете са родитељима, мишљење деце

Носилац евалуације: стручни сарадници и сарадници и васпитачи у Маслачку

Учесници: васпитачи, родитељи, деца

Време евалуације: децембар 2025. Године

РАЗВОЈНИ ЦИЉ 2:

1. Изградити нови вртић на територији града Сремска Митровица са циљем смањења броја деце у васпитним групама у складу са нормативом и стварања услова за пријем све заинтересоване деце са територије града.

РАЗВОЈНИ ЗАДАТАК

1.1. Изградња вртића на територији града Сремска Митровица у ком ће боравити око 200 деце.

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ	ЗАДУЖЕНА ОСОБА	УЧЕСНИЦИ	МЕСТО
1. Проналажење адекватне локације	До краја радне 2021/22.	Директор	Представници локалне самоуправе	Сремска Митровица
2. Прибављање потребних сагласности и дозвола	До краја 2022.	Директор	Надлежне установе у граду	Сремска Митровица
3. Израда пројектне документације уз уважавање потребе да се у вртићу планира боравак за децу	До краја 2023.	Директор	Надлежне установе у граду	Сремска Митровица

узраста од јаслица до поласка у школу				
4.Обезбеђивање финансијских средстава	Током радне 2023/24.	Директор	Надлежне установе у граду	Сремска Митровица
5.Избор извођача радова и реализација јавне набавке	До краја 2025.	Директор	Надлежне установе у граду	Сремска Митровица

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Промена:Групе у вртићу су формиране у складу са законским нормативом и немамо листе чекања

Критеријум:општи услови за боравак деце

Индикатор:свако дете има на располагању простор у складу са нормативом

Инструменти, технике:Извештаји инспекцијског надзора, анкете са родитељима, извештаји уписне комисије

Носилац евалуације:стручни сарадници и сарадници

Учесници:васпитачи запослени у новом вртићу

Време евалуације:децембар 2025. Године

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА: ПОДРШКА ДЕЦИ И ПОРОДИЦИ

СТАНДАРД: 2. 3. Установа сарађује са породицом и локалном заједницом

ЦИЉ: Развијање партнерства са породицама деце кроз заједничко доношење одлука и веће ангажовање у оквиру Савета родитеља сваког вртића а са циљем побољшања услова и квалитета боравка деце у вртићима.

РАЗВОЈНИ ЗАДАЦИ:

1.1.Сваке радне године у току трајања Развојног плана формирати Савете родитеља на нивоу сваког вртића и мотивисати их да заједно са запосленима учествују у побољшању квалитета боравка деце у вртићима.

1.2.Организовати најмање 3 састнка у току године

1.3.Доношење акционих планова за унапређивање квалитета боравка деце за сваки вртић за сваку годину у току трајања развојног плана

1.4.Покретање иницијатива и учествовање у акцијама унапређења квалитета боравка деце у вртића.

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ:

Р. б.	АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ЗАДУЖЕНА ОСОБА	УЧЕСНИЦИ	МЕСТО
1.	Конституисање Савета родитеља сваког вртића	Септембар, сваке године	директор, руководилац радне јединице	родитељи, васпитачи и мед. сестре	сваки вртић

				васпитачи	
2.	Заједничка анализа родитеља и запослених о условима у којима бораве деца у вртићу	Септембар / октобар сваке године у току трајања РП	руководилац радне јединице	васпитачи, родитељи	Сви вртићи
3.	Израда акционог плана за решање постојећим проблема и недостатака	До јануара сваке године у току трајања развојног плана	руководилац радне јединице	васпитачи, родитељи	Сви вртићи
4.	Подела задужења и реализација акционих планова	До септембра сваке године у току трајања развојног плана	руководилац радне јединице	васпитачи, родитељи	Сви вртићи
5.	Промовисање заједничких акција у локалној заједници	Током године сваке године у току трајања развојног плана	Тим за маркетинг	директори, васпитачи, стр.сарадници и сарадници, родитељи	Сви вртићи

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Промена: Већа укљученост родитеља у доношење одлука и реализацију активности везаних за побољшање услова боравка деце у вртићима.

Критеријум: задовољство родитеља и видљиве промене

Индикатор: укључено 40% родитеља у заједничким акцијама

Инструменти и технике: интервју, анкете, кутије за коментаре и утиске

Носилац евалуације: васпитачи

Учесници евалуације: родитељи/старатељи

Време евалуације: на крају сваке радне године

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА: ПРОФЕСИОНАЛНА ЗАЈЕДНИЦА УЧЕЊА

СТАНДАРД: 3.5. Установа затупа професионално јавно деловање и активизам у заједници.

ЦИЉ: Промовисање вртића у складу са принципима професије како би допринели њеној видљивости у заједници.

РАЗВОЈНИ ЗАДАЦИ:

2.1. Формирати Тим за маркетинг на нивоу установе који ће се бавити праћењем и оглашавањем актуелности из вртића користећи различите медије, платформе и алате.

2.2. Побољшање квалитета сарадње са школама у граду и потписивање меморандума о сарадњи.

2.3. Промовисање во рада у вртићима у виду презентација процесних паноа, видео записа и других видова презентовања у установама културе и јавним установама у граду.

2.4. Укључивање у заједничке акције у локалној заједници а на основу процене најбољег интереса детета.

2.5. Промовисање вртића путем локалних медија.

АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ	ЗАДУЖЕНА ОСОБА	УЧЕСНИЦИ	МЕСТО
1. Формирање и конституисање тима за маркетинг	Септембар сваке године	Директор	Стручни сарадници, васпитачи, мсв	Вртић „Звезда“
2. Израда плана рада тима и подела задужења	Септембар сваке године у току трајања Развојног плана	Координатор тима	Чланови Тима из сваког вртића и стручни сарадници и сарадници	Сви вртићи
3. Организовање заједничких састанака директора и стручних сарадника вртића и школа у граду у циљу дефинисања основних принципа сарадње и активности: вршњако учење, упознавање са школом, посете часовима, израда плана транзиције за децу са сметњама у развоју,...	Септембар сваке године у току трајања Развојног плана	Директор, стручни сарадници вртића	Директори и стручни сарадници школа у граду	Вртићи и школе у граду
4. Доношење и потписивање меморандума о сарадњи	Октобар сваке године у току трајања Развојног плана	Директор вртића	Директори и стручни сарадници школа и вртића	Вртић „Звезда“
5. Договор о терминима и местима	Мај – јун у току трајања	Директор вртића	Руководиоци радних	Културне и јавне

на којима ће се излагати процесни панои и видео презентације реализације реалних програма у вртићима	Развојног плана		јединица свих вртића	установе у граду
6. Учествовање деце и васпитача у реализацији манифестација и обележавању значајних датума у граду уз сталну процену најбољег интереса детета	Током године	Директор	Васпитачи најстаријих група	Сви вртићи

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Промена: Рад у вртићу је видљив у локалној заједници

Критеријум: Видљивост и доступност рада у вртићу у локалној заједници

Индикатор: 30% родитеља изражава задовољство промовисањем установе у локалној заједници

Инструменти и технике: Анкета, интервју

Носиоци евалуације: Чланови тима за обезбеђивање квалитета и развој установе

Време евалуације: јун сваке године у току трајања Развојног плана

Доношењем овог Развојног плана престаје да важи Развојни план установе бр.1/70/15 од 24.12.2015. са допунама бр. 1-14/17 од 11.05.2017.године.

Председник Управног одбора:
